

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

УДК 636.92.09:616.995.42:615.26

СУЧАСНІ ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ ЗА АКАРОЗІВ КРОЛІВ

*І. А. Береговець, аспірант**
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
Bia85@ukr.net

Проведено дослідження щодо лікарських засобів, які застосовуються за акарозів кролів. Встановлено, що основними вимогами до протиакарозних препаратів є їх висока ефективність, зручність у застосуванні, широкий спектр дії, мала токсичність для організму кролів, безпечність для людини і помірна вартість.

Ключові слова: кролі, акарози, лікарські засоби

Виникнення акарозних хвороб кролів, як і інших тварин, значною мірою пов'язано з неякісною годівлею та порушенням умов утримання [6]. Відомо, що організм, який одержує достатню кількість білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних речовин (мікро- та макроелементів), має сильну імунну систему та добре протидіє захворюванням, особливо незаразним та паразитарним. Саме тому головним профілактичним засобом цих хвороб є повноцінна годівля та належне утримання тварин з виконанням усіх правил санітарної та зоотехнічної гігієни [1].

На шкірі кролів здатні паразитувати багатоклітинні і одноклітинні організми, що приносять величезну шкоду кролівництву. З цими паразитами буває досить складно боротися [2].

В зв'язку з цим у комплексі ветеринарних заходів по боротьбі з паразитарними хворобами кролів важливого значення набуває широке застосування лікувально-профілактичних засобів та біологічних препаратів. Особливо вони необхідні за акарозних хвороб, збудники яких швидко уражають молодняк [4].

Мета досліджень – визначити терапевтичну ефективність різних лікувально-профілактичних засобів та біологічних препаратів за акарозних хвороб кролів.

Матеріал і методика досліджень. Для лікування акарозів у кролів використовують широкий спектр протипаразитарних засобів, але більшість з них не завжди дають бажаний ефект. Так, окремі препарати ефективно діють лише на імаго, інші – на личинок і дорослих паразитів, але дорого коштують і не завжди бувають ефективними та вимагають багаторазового застосування протягом тривалого часу [3, 5].

* Науковий керівник – доктор ветеринарних наук, професор Н. М. Сорока

Результати досліджень. За результатами досліджень у кролів найчастіше діагностували: псороптоз, нотоедроз, хейлетіоз.

Встановлено, що псороптоз викликається кліщами *Psoroptes cuniculi* і характеризується ураженням внутрішньої поверхні вушних раковин з утворенням масивних і щільних нашарувань, пробок та супроводжується отитом, свербіжем, запаленням шкіри в ділянці шиї та лапах. Захворювання досить поширене, особливо у тих господарствах, де не дотримуються зоогігієнічних норм утримання. Псороптоз у кролів може тривати довго і якщо його не лікувати, то хвороба негативно впливає на плодючість тварин. Хворі самці і самки слабко проявляють статеву активність, крільчихи погано доглядають за молодняком, тварини худнуть, все це завдає значних економічних збитків господарству.

Збудником хейлетіозу кролів є кліщ *Cheyletiella parasitivorax*. Він найчастіше паразитує на шкірі в ділянці шиї. На початку хвороби відмічають занепокоєння, свербіж у місцях ураження кліщем. Далі з'являється висипання, почервоніння шкіри та звалювання пуху.

У кролів за акарозів застосовують інсектоакарицидні препарати різних хімічних груп, торгових марок та фірм.

Нині для боротьби з акарозами кролів застосовують препарати групи макроциклічних лактонів: бровермектин у формі мікронульованого порошку розчину (Бровафарма, Україна); дектомакс; івермектин. У своїх дослідженнях макроциклічні лактони ми застосовували у дозі 1 мл на 10 кг ваги тіла тварини з інтервалом у 7 днів.

Хороші результати отримано за обробки тварин препаратами групи карбаматів: Больфо пудра (Bayer, Німеччина) (рис. 1).

Рис. 1. Загальний вигляд препарату Больфо пудра

У наших дослідженнях позитивний місцевий ефект у боротьбі з псороптозом у кролів показали такі препарати як: демос, анандін, аверсектинова та новертинова мазі, препарат орідерміл (рис. 2).

Також краплі, що наносять на холку Spot-on фірми Baer – Advocat, Advantage (рис. 3). Краплі Advocat мають широкий спектр дії (коростяні кліщів, кровосисні комахи, круглі гельмінти).

Рис. 2. Загальний вигляд препаратів: демос, анандін, аверсектинова та новертинова мазі, орідерміл

Рис. 3. Загальний вигляд препаратів: Advocat, Advantage

Можна застосовувати синтетичні піетроїди: Бутокс емульсія (Intervet, Нідерланди) (рис. 5).

Хороші акарицидні властивості у наших дослідженнях показали препарати неостомазан, який застосовували в розведенні 1 ампула на 400 мл води із розрахунку 5 мл на 1 кг маси тварини; Байтикол, емульсія (Bayer, Німеччина); Ектомін емульсія (Novartis, Швейцарія); Ектосан пудра (Бровафарма, Україна) (рис. 6)

Рис. 5 Загальний вигляд препарату Butox 50

Рис. 6. Загальний вигляд препаратів Неостомазан та Ектосан пудра

Кролі чутливі до фосфорорганічні сполук, тому ці препарати застосовували з дотриманням інструкцій і настанов: Неоцидол, емульсія (Novartis, Швейцарія); Арпаліт аерозоль (Aveflor, Чехія); Блотік емульсія (Sandos, Швейцарія); Себацил емульсія (Bayer, Німеччина).

За нашими дослідженнями, поряд з лікарськими препаратами особливу увагу необхідно приділяти підвищенню загальної резистентності організму кролів до збудників акарозів. Для цього в їх раціон включають вітаміни та мікроелементи. Також періодично проводять вибраковування слабких та хворих кролів, які є основними «резервентами інвазії».

Висновки

Отже, правильно проведена хіміопрфілактика, вдало підібрані лікувальні та профілактичні засоби забезпечать стійкість організму кролів до збудників акарозів упродовж тривалого часу. Неправильно підібране лікування, невизначена доза бувають причиною ускладнень захворювання та загибелі тварини.

Список літератури

1. Антопов Б. И. Лабораторные исследования в ветеринарии / Б. И. Антолов, Т. Ф. Яковлева, В. И. Дерябина – М.: Агропромиздат, 1991. – 287 с.
2. Головкина Л. П. Средство против псороптоза /Л. П. Головкина // Ветеринария, 1995. – №2. – С. 37–38.
3. Давлетшин А. Н. Эффективность некоторых акарицидов при лечении отодектоза пушных зверей / А. Н. Давлетшин, Б. А. Фролов // Новые средства и методы борьбы с насекомыми, клещами, грызунами. – М.: 1980. – С. 36–42.
4. Давлетшин А. Н. Акарицидная активность новых химических веществ на клещей-накожных кроликов / А. Н. Давлетшин, Б. А. Королев, Б. И. Бузыкин // Актуальные проблемы ветеринарии – Барнаул.: 1995. – С. 130.
5. Полищук С. В. Бутокс уничтожает эктопаразитов /С. В. Полищук // Животноводство России, 2000. – С. 25.
6. Рютова В. П. Чесотка кроликов / В. П. Рютова // Кролиководство и звероводство, 1992. – № 4. – С. 24–25.

СОВРЕМЕННЫЕ ЛЕКАРСТВЕННЫЕ СРЕДСТВА ПРИ АКАРОЗАХ КРОЛИКОВ

И. А. Береговец

Проведено исследование лекарственных средств, применяемых при акарозах кроликов. Установлено, что основными требованиями к противоакарозным препаратам является их высокая эффективность, удобство в применении, широкий спектр действия, малая токсичность для организма кроликов, безопасность для человека и умеренная стоимость.

В связи с этим в комплексе ветеринарных мероприятий по борьбе с паразитарными болезнями кроликов важное значение приобретает широкое применение лечебно-профилактических средств и биологических препаратов. Особенно они необходимы при акарозных болезнях, возбудители которых быстро поражают молодняк. Для лечения акарозов у кроликов используют широкий спектр противопаразитарных средств, но большинство из них не всегда дают желаемый эффект.

Ключевые слова: кролики, акарозы, лекарственные средства

MODERN MEDICINES FOR AKAROSIS RABBITS

I. Berehovets

Research on drugs that are used for akarosis rabbits. Established that the basic requirements for protyakaroznyh drugs is their high efficiency, ease of use, broad-spectrum, low toxicity to the body of rabbits, safety to humans and low cost.

In this regard, in a complex of veterinary measures against parasitic diseases of rabbits becomes important widespread use of therapeutic and prophylactic drugs and biologicals. Especially when they are needed akaroznih

disease caused by rapidly striking young. For the treatment of akarozov rabbits using a wide range of antiparasitic agents, but most of them do not always produce the desired effect.

Key words: *rabbits, akarozy, drugs*

УДК 636.92.09:616.995.1:615.24

СУЧАСНІ ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ ЗА ГЕЛЬМІНТОЗІВ У КРОЛІВ

І. А. Береговець, аспірант*

І. Ю. Пашкевич, кандидат ветеринарних наук, асистент

Національний університет біоресурсів

і природокористування України

lryna.beregovets@gmail.com

Проведено дослідження щодо лікарських засобів, які застосовуються за гельмінтозів у кролів. У результаті проведених досліджень було встановлено, що універсальними препаратами, ефективними за гельмінтозів у кролів, є хімічні групи бензімідазолів, макроциклічних лактонів, піперазинів, піримідинів та їх комбінацій.

Ключові слова: *кролі, гельмінти, лікарські засоби*

У кролів зустрічаються паразити, що відносяться до класу стрічкових (цестоди) і круглих (нематоди) гельмінтів, а також сисунів (трематоди). Гельмінти здатні уражати внутрішні органи і тканини (нирки, печінку, серце, мозок, кишечник, кістки, м'язи) [2]. Більшість паразитарних хвороб кролів, що викликані гельмінтами, перебігають без прояву специфічних клінічних ознак, але вони істотно знижують продуктивність тварин. Можна лише побачити, як тварина треться об стінку клітки чи підлогу, внаслідок сильного свербіжа в ділянці анального отвору. Іноді свербіж супроводжується проносом або твердими фекаліями з зеленуватим або білим слизом. Хворі тварини швидко худнуть [1, 3].

Мета досліджень. Визначити терапевтичну ефективність сучасних лікарських засобів за гельмінтозів у кролів.

Матеріал і методика досліджень. Для лікування гельмінтозних хвороб у кролів використовують широкий спектр протипаразитарних лікарських засобів, але більшість з них не завжди дають бажаний ефект. Так, окремі препарати ефективно діють лише на статевозрілих гельмінтів, інші – на личинок і дорослих паразитів, але дорого коштують і не завжди бувають ефективними та вимагають багаторазового застосування протягом тривалого часу.

Результати дослідження. За нашими дослідженнями серед гельмінтозних захворювань у кролів найчастіше діагностують: цистицеркоз пізиформний, пасалуроз, трихостронгілози.

* Науковий керівник – доктор ветеринарних наук, професор Н. М. Сорока

© І. А. Береговець, І. Ю. Пашкевич, 2015